

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Liberecký kraj (hlášení za rok 2008)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2007 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (skupina 1)** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	84	-
2.	LIDRU, a.s.	Farma nosnic Jablonné v Podještědí	Jablonné v Podještědí	80	↑

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.** Do **skupin 2A a 2B** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	6467	↑
2.	KAŠÍR s.r.o.	Turnov-Vesecko	Turnov	1221	↓
3.	LAMINÁTY KLIMEŠ s.r.o.	LAMINÁTY KLIMEŠ s.r.o.	Benešov u Semil	508	↓
4.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	93	-
5.	LIDRU, a.s.	Farma nosnic Jablonné v Podještědí	Jablonné v Podještědí	80	↑

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi reprotoxické vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylicín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	93	-

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	LIDRU, a.s.	Farma nosnic Jablonné v Podještědí	Jablonné V Podještědí	80	↑

Tabulka 5 – plyny způsobující kyselá srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 v nejvíce plynů způsobujících kyselá srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Teplárna Liberec,a.s.	Teplárna Liberec, a.s.	Liberec	513679	↓
2.	Jablonecká teplárenská a realitní, a.s.	Výtopna BRANDL	Jablonec nad Nisou	235999	-
3.	JABLONEX GROUP a.s.	závod Příchovice	Desná V Jizerských Horách	147862	↓
4.	SZP Sychrov a.s.	SZP Sychrov a.s.	Čtveřín	42507	↓
5.	VĚMA Štěpánovice a.s.	VĚMA Štěpánovice a.s., středisko 201-farma výkrmu prasat	Rovensko pod Troskami	30478	↑
6.	Velkovýkrmny Zákupy, a.s.	RCH Dobranov	Česká Lípa	24452	↓
7.	PSS Družcov s.r.o.	PSS Družcov s.r.o.	Osecna	19406	↓
8.	AGRO Chomutice a.s.	Hrádek nad Nisou	Hrádek Nad Nisou	15821	↑

Tabulka 6 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství ozón poškozujících látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	PRAKTIK system s.r.o.	PRAKTIK system s.r.o.	Stráž pod Ralskem	2	↓

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody. (1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	93	-
2.	Preciosa a.s.	závod 3	Liberec	41	↑

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily v emisích **do ovzduší** a do vody nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	8	-

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily anebo v **odpadech** předaly nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	15	↑
2.	Marius Pedersen a.s.	Závod na zpracování odpadů Lomnice n. P. - Bryndov	Lomnice nad Popelkou	5	-

Tabulka 10 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	6467	↑
2.	LAMINÁTY KLIMEŠ s.r.o.	LAMINÁTY KLIMEŠ s.r.o.	Benešov u Semil	508	↓

Tabulka 11 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	LIDRU, a.s.	Farma nosnic Jablonné v Podještědí	Jablonné V Podještědí	80	↑

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list